

Quick scan flora en fauna

Lage Veldweg 38 te Lunteren

Opdrachtgever: De heer Pul

9 februari 2012

projectnummer 14.12.01

Naam product: Quick scan flora en fauna
Locatie: Lage Veldweg 38 te Lunteren
Opdrachtgever: De heer Pul

Opdrachtnemer: Laneco
Ons kenmerk: 14.12.01
Projectleider: ir. D van Pijkeren
Contact: DvPijkeren@Laneco.nl

INHOUD

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	1
2	WETTELIJK KADER	3
2.1	GEBIEDSBESCHERMING	3
2.2	SOORTENBESCHERMING	3
3	TOETSING	5
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	5
3.3	SOORTENBESCHERMING	6
4	CONCLUSIE	11
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	11
4.2	SOORTENBESCHERMING	11
4.3	CONSEQUENTIES	12
4.4	AANBEVELINGEN	13

BIJLAGEN:

Bijlage 1: literatuurlijst

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de Lage Veldweg te Lunteren is de uitbreiding van een agrarisch bedrijf voorgenomen. Er worden op deze locatie twee oude varkensstallen gesloopt, en een nieuw, grotere stal geplaatst. Eén van de haalbaarheidsstudies in het kader van de omgevingsvergunning voor de sloop die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving.

Globale ligging plangebied (Kaart; Open Streetmaps, Luchtfoto Google Earth)

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied ligt tussen de vlekken Meulunteren en De Valk in, in het buitengebied van Lunteren. De omgeving van het plangebied bestaat uit een voor deze omgeving typisch landschap met veel erven die sterk variëren in grootte. De meeste agrarische gronden worden als weide gebruikt. Tussen deze weiden zijn verspreid nog groene landschapselementen aanwezig, die oude verkavelingspatronen aangeven. Op ongeveer een kilometer zuidelijk van het plangebied ligt het natuurgebied De Veluwe.

Het plangebied zelf bestaat uit een agrarisch erf wat direct tegen een ander, groter agrarisch erf aanligt. Binnen een straal van ongeveer 200 meter zijn nog 6 andere erven aanwezig. Op het erf zijn een woning en twee schuren aanwezig. Om het erf heen liggen weidegronden; op ongeveer 25 meter van de langgerekte oude varkensstal ligt een rij met knotelzen (*Alnus glutinosa*) langs de perceelsgrens. Langs de weg staat een drietal essen (*Fraxinus excelsior*) langs een ondiepe, smalle watergang.

Het erf is grotendeels verhard. Langs de oprit staan verschillende conifeerachtigen en een fijnspar (*Picea abies*). Voor het woonhuis ligt een tuin met gazon en langs de randen beplantingsstroken. Verder is op en rond het erf nauwelijks begroeiing aanwezig.

De te slopen schuren zijn (voormalige) varkensstallen. De westelijk gelegen schuur is een vrij lage, wat oudere schuur met enkelsteens muren en gedekt met abc golfplaten zonder volledige isolatie. In deze schuur worden nog varkens gehouden.

De andere schuur is voor zo'n 70% ingestort. Eerder deed deze schuur dienst als varkensstal. Het voorste deel is nog in gebruik als berging.

Indrukken van het plangebied (foto's Laneco).

In het plangebied is de nieuwbouw van een stal voorgenomen. De bestaande stallen worden hiervoor gesloopt. De nieuwe stal wordt groter dan de oude.

2 WETTELIJK KADER

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

2.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is geworden. Hierin zijn de reeds bestaande natuurmonumenten al eerder opgenomen. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.1.2 *Ecologische hoofdstructuur*

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 SOORTENBESCHERMING

2.2.1 *Wettelijk kader*

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend.

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);

- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

2.2.2 Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- beschermingscategorie 1:
Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Denk daarbij aan soorten zoals konijn, veldmuis, egel, ree, bruine kikker en kleine watersalamander. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast.
- beschermingscategorie 2:
Voor beschermde soorten die niet zo algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen (bijvoorbeeld eekhoorn, steenmarter en wild zwijn), geldt de vrijstelling alleen als er een goedgekeurde gedragscode is. Organisaties die geen gedragscode hebben moeten, voor ingrepen die leiden tot verstoring of aantasting van deze soorten, een ontheffing aan te vragen.
- beschermingscategorie 3:
Voor ongeveer honderd zeldzame soorten (o.a. das, boommarter) geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Dan is meestal een ontheffing van het ministerie van EL&I nodig, met uitgebreide toetsing.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Uit uitspraken van de Raad van State blijkt dat volgens Europese richtlijnen (Vogel- en Habitatrichtlijn) het verlenen van een ontheffing voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn niet altijd mogelijk is. De nieuwe beleidslijn van het ministerie van EL&I is er daarom op gericht om voor deze soorten door mitigatie en compensatie, negatieve effecten te voorkomen.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet is een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via Natuurloket (www.natuurloket.nl) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar het onderzoek vooral te baseren op de biotoopinschatting door een eco-loog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen, 1992), de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Limpens, 1997), de digitale Zoogdieratlas (2005-2012) gegevens van Ravon (2010) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 8 februari 2012 heeft een ecooloog van Laneco het gebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

3.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het dichtstbijzijnde gebied wat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is het Natura2000 gebied Veluwe, op ongeveer 1 kilometer afstand van het plangebied.

De Veluwe bestaat overwegend uit droge bossen, droge en natte heide, vennen en stuifzanden. De Veluwe is aangewezen als beschermd Natura2000 gebied vanwege het Europees belang van het gebied voor een aantal soorten en habitats die er voorkomen. Het gaat dan onder andere om oude beuken- en eikenbossen, stuifzanden, heidevelden, beekdalen en andere hieraan gerelateerde habitats. Daarnaast zijn verschillende soorten aangewezen en ook beschermd onder Natura2000. De meeste van deze soorten zijn gebonden aan specifieke habitats. Enkele, zoals de zwarte specht (*Dryocopus martius*) en de wespindief (*Pernis apivorus*), komen verspreid in de bossen van de Veluwe voor.

In dit onderzoek zijn alleen de effecten van de sloop en nieuwbouw onderzocht. Effecten in de nieuwe situatie als gevolg van ammoniakuitstoot zijn niet in dit onderzoek meegenomen.

De sloop en nieuwbouw op zichzelf zullen gezien de afstand en de tussenliggende elementen geen effecten hebben op het beschermde gebied. Verstoringseffecten van een agrarisch erf als geluid en trillingen, reiken geen 1 kilometer ver. Door de vele nabijgelegen erven is er ook al een fikse basisverstoring aanwezig in en rondom het plangebied. De effecten op flora en fauna als gevolg van de sloop en de nieuwbouw zullen vooral lokaal van aard zijn.

3.2.2 Ecologische Hoofdstructuur

Hetzelfde gebied wat is aangewezen als Natura2000gebied, maakt ook onderdeel uit van de EHS. Aangezien het plangebied daarmee niet in of direct nabij de EHS van Gelderland ligt, kunnen negatieve effecten op de EHS vanwege de lokale aard van de ingreep worden uitgesloten.

3.3 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantasting of verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.3.1 Vaatplanten

Het plangebied is grotendeels verhard en bebouwd. Het erf is goed onderhouden; en er is weinig ruimte voor natuurlijke plantengroei. Om het erf heen is sprake van intensief beheerde en bemeste weidegronden. De aanwezige planten(relict)en geven een beeld van een enigszins voedselrijk en door mensen beïnvloed biotoop. Strikt beschermde plantensoorten kunnen hier worden uitgesloten.

3.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Alleen in de tuin en in de zeer smalle ruigteranden langs de schuren is enige dekking aanwezig waardoor algemeen voorkomende beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied. Het gaat dan om soorten als egel (*Erinaceus europaeus*), mol (*Talpa europea*), haas (*Lepus europaeus*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen (Broekhuizen, 1992). Tijdens het veldbezoek zijn in de sneeuw op en rond het erf ook sporen aangetroffen van muizensoorten en de mol. Verblijfplaatsen van deze soorten mogen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast.

Volgens verspreidingsgegevens (Broekhuizen, 1992, VZZ, Zoogdieratlas.nl e.d.) kunnen strikt beschermde soorten als edelhert (*Cervus elaphus*), wild zwijn (*Sus scrofa*) das (*Meles meles*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) boommarter (*Martes martes*) en steenmarter (*Martes fiona*) in de omgeving voorkomen. De eekhoorn en de boommarter komen alleen voor in grotere eenheden natuur/bos; deze zijn niet aanwezig. Voor de soorten wild zwijn en edelhert geldt buiten de Veluwe Bos en natuurgebieden een nulstandsbeleid; ook is er te weinig dekking voor deze soorten aanwezig in het vrij open agrarische

gebied. De das komt wel voor in agrarische landschappen, maar foerageert en verblijft in en nabij kleine landschapselementen. Nabij het plangebied is alleen een enkele rij knotessen aanwezig die niet aansluit op andere elementen. Verder zijn verspreid in het landschap relictten van landschapselementen aanwezig. Het voorkomen van de das is hier niet waarschijnlijk, al kan een incidenteel doortrekkend exemplaar niet worden uitgesloten. De bouw van een nieuwe stal zal geen effecten hebben op deze soort.

De locatie is echter wel geschikt voor een gebouwbewonende soort als de steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn de schuren voor zover mogelijk onderzocht op sporen van de steenmarter. De ingestorte schuur was vanwege veiligheid niet te onderzoeken. Echter, in de toegankelijke gebouwen en om de schuren heen zijn geen sporen van de steenmarter gevonden (voedselresten, uitwerpselen, vettige plekken bij plekken rond holtes, sporen in de sneeuw). De steenmarter wordt daarom niet op dit erf verwacht.

3.3.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken.

Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen enz) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Alle vleermuizen zijn strikt (tabel 3) beschermd door de Flora- en faunawet.

Volgens verspreidingsgegevens (Limpens, 1997, Zoogdieratlas.nl) komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), franjestaart (*Myotis nattereri*), baardvleermuis (*Myotis mystacinus*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*). Van deze soorten zijn de ruige dwergvleermuis, de watervleermuis en de rosse vleermuis boombewonende soorten. De gewone grootoorvleermuis, de franjestaart en de baardvleermuis verblijven in zowel gebouwen als bomen. De overige soorten zijn gebouwbewonend.

Op het eerste gezicht lijkt de omgeving van het plangebied niet bijzonder geschikt voor een grote kolonie vleermuizen; Alleen langs de weg staat een vrij open groen lijnelement, en er zijn weinig doorgaande dichte groene, lijnvormige elementen in het landschap. Ook het erf is vrij open; en daarmee maar beperkt geschikt als foerageerplaats. Er zijn geen bomen aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats.

De aanwezige schuren zijn niet geschikt voor vleermuizen. De schuren zijn gedekt met asbest golfplaten. In op enkele plaatsen zijn onder de golfplaten isolatieplaten aangebracht. Onder ABC golfplaten zijn de temperatuur fluctuaties groot. Vleermuizen prefereren een stabiel microklimaat; waardoor deze

plaatsen niet erg geschikt zijn als verblijfplaats. De ingestorte schuur is verder te open en staat onder invloed van het weer, waardoor de temperatuur niet stabiel genoeg is. De andere schuur is nog in gebruik als varkensschuur, waardoor ammoniakdampen een verdere beperkende factor zijn. De schuren zijn opgemetseld met enkelwandige steens muren. Ook daarin zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten.

Binnenzijde van de schuren (Foto's Laneco).

De gebouwen zijn daarmee ongeschikt voor vleermuizen. Omdat in het plangebied vliegroutes (lijnvormige groene elementen) en belangrijke foerageergebieden afwezig zijn, zijn geen negatieve effecten op deze soortgroep te verwachten.

3.3.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek op een koude winterdag zijn slechts beperkt vogelsoorten op het erf waargenomen. Het gaat dan om merel (*Turdus merula*) en huismus (*Passer domesticus*). Van deze laatste vloog een groep van ongeveer 30 exemplaren tussen het erf waar het plangebied deel van uitmaakt, en het naastgelegen erf heen en weer.

Ook enkele andere vogelsoorten als koolmees (*Parus major*) en boerenzwaluw (*Hirundo rustica*) kunnen op het erf broeden. Alle vogelsoorten zijn beschermd. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen van half maart tot half juli.

Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd (LNV, 2009). Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, (voorbeeld: kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

In het plangebied worden van deze lijst van jaarrond beschermde soorten, gezien de habitats en omgeving alleen de huismus, steenuil en kerkuil verwacht. Van uilen zijn geen sporen (kalksporen en braakballen) aangetroffen in en om de bebouwing. Van de huismus wordt geschat dat ongeveer 15 paren broeden op de erven. Een exact aantal kan buiten het broedseizoen niet worden bepaald. Een deel zal broeden in de te slopen stal, die daarvoor zeker geschikt is. Een ander deel waarschijnlijk op het naastgelegen erf. Bij de sloop van de bebouwing zullen nestmogelijkheden verloren gaan.

Om effecten op de soort als gevolg van de plannen, en daarmee procedurele gevolgen in het kader van de Flora- en faunawet te voorkomen, zijn maatregelen nodig.

3.3.5 Amfibieën

Alleen langs de weg loop een smalle sloot met zeer steile oevers. Deze sloot is vanwege de steile oevers maar marginaal geschikt als element voor amfibieën. Echter, door de aanwezigheid van de watergang kunnen in en nabij het plangebied wel enkele algemeen voorkomende amfibieënsoorten als bruine kikker (*Rana temporaria*) en gewone pad (*Bufo bufo*) voorkomen (Ravon, 2010). Deze soorten komen buiten het voortplantingsseizoen op grote afstand van voortplantingswateren voor. Verblijfplaatsen van deze algemeen voorkomende beschermde soorten mogen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast bij ruimtelijke ingrepen.

Strikt beschermde amfibieën hebben een geschikte voortplantingsplaats nabij een landhabitat nodig in hun leefgebied. Er zijn geen voedselarme poelen of ondiepe sloten met glooiende oevers nabij bosjes en houtwallen aanwezig in en om het plangebied. Aan deze voorwaarden wordt hier niet voldaan.

3.3.6 Reptielen

Het plangebied en haar omgeving zijn niet geschikt voor reptielen. Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving, zoals grotere eenheden schrale en structuurrijke vegetaties. Vanwege de beperkte landschapselementen en dekking kunnen reptielen worden uitgesloten. In de omgeving komen volgens verspreidingsgegevens (Ravon, 2010) wel verschillende soorten reptielen voor; deze waarnemingen zijn te koppelen aan de nabijgelegen natuurgebieden van de Veluwe.

3.3.7 Vissen

Er zijn geen watergangen in en om het plangebied aanwezig. Negatieve effecten op beschermde vissoorten worden daarom niet uitgesloten.

3.3.8 *Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen*

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Dergelijke biotopen zijn in een vrij open agrarisch gebied niet aanwezig.

Ook andere strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in het plangebied.

4 CONCLUSIE

Aan de Lageweg 38 in Lunteren, is de herontwikkeling van een agrarisch bedrijf voorgenomen. Hiervoor worden twee bestaande schuren gesloopt en wordt een nieuwe stal gebouwd. Voor de herontwikkeling plaatsvindt, moeten de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

4.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het plangebied ligt op 1 kilometer afstand van het Natura2000 gebied Veluwe. Als gevolg van de daadwerkelijke sloop en nieuwbouw zijn gezien de afstand en de lokale aard van de ingreep zijn er geen negatieve effecten op de Veluwe te verwachten. De eventuele effecten ten aanzien van ammoniak zijn niet in dit onderzoek onderzocht.

4.1.2 *Ecologische hoofdstructuur*

Het plangebied ligt ook niet in of op korte afstand van de EHS. Er zijn geen effecten op verder weg gelegen delen van de EHS te verwachten.

4.2 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

De meeste mogelijk voorkomende beschermde soorten als egel, mol, haas, muizen en spitsmuizen, gewone pad en bruine kikker vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algemene en landelijk geldende vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Deze soorten worden in beide deelgebieden verwacht.

In het plangebied kunnen ook vogels broeden; aantasting van in gebruik zijnde nesten dient te worden voorkomen. Van de huismus is (geschat) een vijftiental nesten aanwezig op beide erven. Een deel van de nestmogelijkheden (in de varkensstallen) wordt verwijderd, geschat op 7. Dit effect dient te worden gemitigeerd om procedurele gevolgen in het kader van de Flora- en faunawet te voorkomen. Sporen van uilen zijn niet aangetroffen.

Verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen uit het leefgebied van vleermuizen worden niet in het plangebied verwacht. Effecten op vleermuizen worden daarom ook niet verwacht.

4.3 CONSEQUENTIES

Natuurbeschermingwet 1998

Er zijn geen procedurele gevolgen te verwachten in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 als gevolg van de sloop en nieuwbouw. Effecten van ammoniakuitstoot zijn niet in dit onderzoek onderzocht.

EHS

Er zijn geen effecten op de EHS te verwachten als gevolg van de voorgenoemen plannen.

Flora- en faunawet

Er zijn twee voorwaarden uit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden (kappen, rooien, slopen en grondbewerking) dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - het slopen starten buiten het voortplantingsseizoen (april -augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

Huismus

Van de huismus zijn nesten aanwezig in de te slopen bebouwing. De effecten als gevolg van de ingreep bestaan alleen uit het slopen van bebouwing, en daarmee het aantasten van verblijfplaatsen. Er worden geen groene elementen aangetast. Het aantal paren is geschat op 15 totaal waarvan de helft in de te slopen schuur zal broeden. Buiten het broedseizoen is het werkelijke aantal niet te bepalen.

Er zijn maatregelen nodig om effecten op de jaarrond beschermde huismus; en daarmee procedurele gevolgen in het kader van de Flora- en faunawet te voorkomen. Het bevoegd gezag stelt daartoe eisen in de recent gepubliceerde Soortenstandaards. Hierin komt de eis naar voren dat voor enkel aangetaste nestplaats, 2 nestplaatsen moeten worden gecompenseerd. Voorgesteld wordt om voor 15 nestplaatsen mitigatie uit te voeren. De volgende mitigerende maatregelen daarom worden getroffen:

- Er moet buiten het broedseizoen worden gesloopt;
- Het is de verwachting dat gezien de geschiktheid van het naastgelegen erf, en andere erven in de directe omgeving, voldoende tijdelijke alternatieve nestplaatsen aanwezig zijn en dat het realiseren van tijdelijke nestvoorzieningen daarom niet nodig is.

- In of aan de nieuwe bebouwing moeten nieuwe nestmogelijkheden worden gerealiseerd voor minimaal 15 paren huismussen:
 - o Er moet in de nieuwe bebouwing broedmogelijkheden worden gecreëerd voor de huismus, zoals het toegankelijk laten van de eerste dertig centimeter onder de dak beplating voor de huismus of het inmetelen van neststenen (www.waveka.nl);
 - o In een nieuw gebouw wordt in plaats van vogelschroot, vogelvriendelijk vogelschroot toegepast met minimaal 15 nestholtes (www.vogelvide.nl).
- Op of nabij het erf wordt een bosje van meidoorn of sleedoorn, of brede (60 cm) hagen van liguster aangelegd (oppervlakte minimaal 15 m2).

4.4 AANBEVELINGEN

Verder zijn er vanuit een ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Handhaaf de knotessen nabij het erf, en laat enkele meters ruimte (gras) tussen dit element en een eventueel nieuw te bouwen schuur. Het duurt jaren voordat een element weer geschikt is voor fauna.
- Nieuw te bouwen gebouwen kunnen geschikt gemaakt worden voor vleermuizen door op een hoogte van 2,5 meter en hoger, open stootvoegen van 2 cm. breed aan te brengen.
- In de nieuwe situatie een nestkast voor kerkuilen op te hangen in een open schuur, of aan de binnenzijde van een gevel een uilenbord te realiseren.
- In een boom of aan een gebouw een steenuilenkast ophangen.
- Schuren toegankelijk te laten voor boerenzwaluw, en enkele balken met een ruwhouten plank betimmeren.

BIJLAGE 1: LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S e.a., 1992, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht,.

Helmer, W., Limpens, H.J.G.A. en Bongers., W., 1^e versie 1988, Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van bat-detectors, Stichting vleermuis-onderzoek (dr. L. Bels stichting).

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997; Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNV Uitgeverij.

Ministerie van LNV, Concept - Hoofdpijnen begrenzing en selectie Natura 2000-gebieden, november 2005.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minlnv.nl

www.hetlnvloket.nl

www.zoogdieratlas.nl